

БР А Т С Т В О

лист за вјерско и народно просвјетивање

Година XVI

Сарајево, 7 септембра (24 августа) 1940

Прилог бр. 9

Говор Његове Светости Патријарха Српског Господина Гаврила на рођендан Њег. Величанства Краља Петра у сарајевској Саборној цркви

„Утврди, Боже, благовернаго и христољубивога Краља нашега Петра другога, свету Православну Цркву и сав наш народ, сада и свагда. Амин!

Нека је слава и хвала Божјем Промислу, коме благодаримо, што нас је удостојио овог срећног часа, да у Вапојсредини, овде у срцу поносне Босне, приносимо са вама заједно топле молитве Господу Богу, за драгоцену здравље нашег општељубљеног Краља Петра Другог и Његов Краљевски Дом, за срећу и благостање нашег целокупног народа и за славу и напредак наше Богом чуване Отаџбине Краљевине Југославије.

Осећамо особито душевно задовољство и неизмерну радост, да данас са вама овде у главном граду ове наше класичне покрајине, прославимо Рођен дан нашег Узвишеног Краља и да манифестујемо нашу оданост Њему и Његовом славном Краљевском Дому.

Признање и благодарност, изражено у љубави и верности према достојанству и заслугама Династије, то је најплеменитији дуг и најдрагоценија обавеза, коју дугују поданици према своме Владаоцу. За Владаоца то је најлепши украс Његове власти и Његове круне, а за поданике то је највећи и највиднији доказ њиховог задовољства и благостања. Овакво преимућство и хармонија у владавини и животу једне државе и народа предмет стремљења и тежњи Владаоца и свих његових поданика.

Овакво схватање о државној и народној заједници усадио је у срце и душу свога народа велики препородитељ и реформатор Св. Сава, који је истакао на достојну висину све оне вредности, које су условљавале опстанак и напредак велике Немањини Србије. Народ, Држава, Династија, Војска, Црква, просвјета и култура — све је било организаторно сливено и духовно уједињено у једну целину у један организам, који је себи носио српски народни карактер.

Па и онда кад је бич горке судбине растргао наш народ и раздробио га у разним подвојеним тунелима робовања и страдања ове су велике светосавске традиције чуване испод развалина наше старе славе и величине, као драгоцену наслеђе, које је српском народу уливало наде и давало снагу, да се у тежњи за златном слободом вековима крваво бори и да у мученичкој борби стрпљиво и издржљиво очекује васкрс своје народне и државне слободе.

*Његов Патријарх Српски
Гаврило*

Зраци слободе, који су се после многобројних народних покрета за ослобођење јавили са Ловћена и Авале, носили су у себи неисцрпну и животворну снагу великих Светосавских традиција које се нису могле никад избрисати из срца и душе народне свима средствима моћних завојевача са Истока и са Запада. Карађорђева и Милошева Србија из овог светосавског извора неугасиве народне свести, развила је своју гигантску снагу да, као најидеалнија колевка слободе постане наш свенародни пијемонт, који је ретким у историји света замахом прегалаштва, јунаштва и самопожртвовања славно и победоносно извршио заветну националну мисију ослобођења и уједињења нашег народа на Словенском Југу.

Воља Божјег Промисла била је, нашом срећом, благонаклона и одлучна, да кормило наше народне судбине, у најкритичнијим временима судбоносних догађаја и великих дела, повери славним потомцима Бесмртнога Карађорђа. Божји благослов и геније славних Владаоца из Дома Карађорђевог водили су свој витешки народ кроз крваве битке, кроз љута разбојишта, кроз страшне Голготе, из победе у победу, из славе у славу, док су, преко крви и костију бесмртних јунака своје победоносне војске, доспели на врхунац постављеног задатка, који је оживотворен у стварању велике слободне народне државе — Краљевине Југославије. У извођењу ових великих судбоносних историјских подврата и бесмртних дела Блаженоспочивши узорни Владаоци Краљ Петар Велики и Блаженоспочивши витешки Краљ Александар Први Ујединитељ, прославили су свој Краљевски Дом Карађорђевића више сопственим примерима и личним врлинама, него својом краљевском влашћу и наредбама. Отуда је њихова слава и њихова величина, са којом ће се наша историја вечно поносити. И све наше народне и државне тековине чврсто и нераздвојно су спојене са нашом народном Династијом, тако да слава и величина ове, симболизира славу и величину наше народне Државе.

Ко живи, мисли и ради под кровом истине, правде и историјске стварности, тај треба да зна, и мора признати, да наше данашње државне творевине нису дошле као неки дар милости са земних астала, нити је Краљевина Југославија творевина какве дипломатске вештине! Не, она то није, већ је подигнута и сазирана на костима јунака и мученика, који су је скупо откупили својом крвљу и утемељили својим пожртвовањем у љутим борбама и славним победама.

И све оне љуте борбе и све оне крваве битке и све оне страховите Голготе и расејани гробови од Куманова, Скадра, Цера, Сувобора, Мојковца до Кајмакчалана и, најзад, она мученичка смрт великог неимара Југославије, витешког Краља Ујединитеља, дају историјски доказ и челичне воље нашег народа, који будно стоји на стражи своје слободе и непрестано бди на браничу своје уједињене Краљевине и њене целине.

И народ, који у овим племенитим и витешким изразима: „Отаџбина изнад свега“, „За веру, Краља, и Отаџбину“, изражава светињу својих идеала и своје националне мисије, он ће свакад и у свима приликама бити

готов и способан, да одржи под скиптром свога Краља оно, што је крвљу најбољих својих синова стекао и ујединио.

Веран својој историјској прошлости, свестан својих светих и славних традиција, и научен својим вековним искуством живота и бесмртним делима својих предака из давне и скоре прошлости, у уверењу да срећу и благостање доноси љубав и хармонија између владоца и поданика, — наш родољубиви народ упире своје мисли, своје наде и своју љубав на свога младога и омиљенога Краља Петра Другог и Његов Краљевски Дом.

Под нежним материнским старањем Своје Узвишене Мајке, Њеног Величанства Краљице Марије, и под бодрим и брижљивим руководством Свога мудрог Стрица, Његовог Краљ. Вис. Кнеза Намесника Павла, наш млади Краљ свестраним образовањем спрема се; да, са благословом Божијим, предузме Краљевску власт на славном престолу Својих ве-

ликих Предака и да по Њиховом примеру продужи са успехом славну владавину народне Династије Карађорђевића.

Са пуно вере и поуздања, да ће Он бити достојни изданак славе куће Карађорђевића, ми Његови поданици имамо поданичку обавезу и патриотску дужност, да се за Његово драгоцену здравље вазда Богу молимо, да Га са љубављу и оданошћу сложено и чврсто окуражимо на Његовом узвишеном Краљевском престолу и да Га верно и самопожртвовано помажемо и слушамо, као нашег првог народног Владара.

У свесрдним молитвама, у топлим жељама, у искреној радости и одушевљењу, пожељимо Му срећан Рођендан и благослов од Бога, да нам поживи у добром здрављу и свакој срећи на много љета!

Живело Његово Краљевско Величанство Краљ Петар II и Његов Краљевски Дом!

Говор Преосвећеног Господина Епископа Жичког Николаја у Саборној цркви у Сарајеву на дан рођења Његовог Величанства Краља Петра

Радуј се, Сарајево!

Чему да се радујем, питаш ли?

Радуј се добру, да ти добро буде.

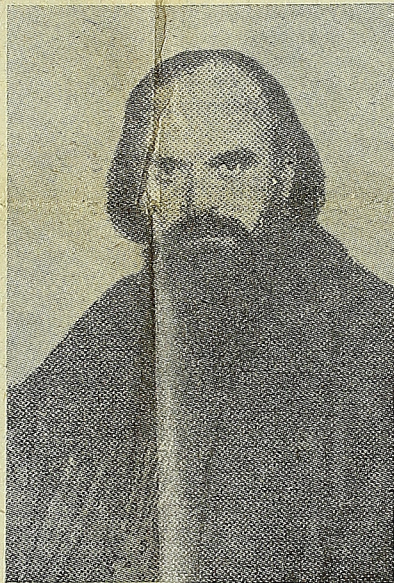
И овај дан и овај храм и ова служба Божија и ова жива гора од народа на молитви, све то уздиже душе наше у једну светлу, небесну сферу, где се бесмртни духови и душе наших давнашњих и скорашњих рођака радују вечном добру. У колико се душе наше више уздижу катим блаженим житељима неба, утолико се они ближе спуштају нама, да би у нас удахнули нешто од тог свог радовања добру, из безграничне љубави према нама.

Радовати се добру, најкраћа је дефиниција врлине. Још песници и мудраци балкански у класичној Јелаци говорили су, да се врлина састоји у радовању добру. Хришћанство није одбацило такво схватање врлина, оно га је баш потврдило и обасјало сјајем божанског ауторитета. Нама Света Књига говори скоро на свакој страници својој о радовању добру. Спаситељ света радовао се много деци и народу. Зашто? Зато што деца и народ умеју да се радују сваком добру искрено и срдечно.

Радовати се Богу, Творцу и Оцу своме, радовати се истини и правди, радовати се доброти и милости, радовати се родољубима и добрим људима у опште, радовати се туђем добру и туђој радости — то је једна од основних одлика правог хришћанина, то је хришћанско мерило човека. Наличје тога јесте злурадост; супротност томе јесте радовање туђем злу. Наше је време бременито о злурадости, а злурадост је мали безбројних зала како међусуседних тако и међународних. Савремени свет почео је веома личити на савременике нашега Спаситеља, које је Он овако описао: **они су као деца која сједе по улицама па једни другим говоре:** свирамо вам а ви не играсте; туговасмо и ви не плакасте. То јест, док једни свирају и веселе се, други се мрште од зависти; и док једни страдају други не узимају учешћа у страдању ближњих. Презрена је од крштених људи заповест апостола Христо-

ва радујте се с радосним и плачите с плачним. Хвале се наши савременици двадесетим веком међутим срцем се налазе још у првом веку, још у оном роду, који се зеленио од зависти гледајући добра дела Христова, а клицао од радости гледајући Христа у мукама на крсту. Ај, како је то љута рана на савременом човечанству, та дегенерисаност срца! Изгубљена моћ да се човек радује туђем добру значи изгубљен човек.

Размислите, Сарајлије, да ли и у нашој отаџбини има таквих дегенерисаних срца, таквих изгубљених људи? Ако их има они су у опасности по себе и по суседе своје и по цео народ. Треба их привољети да се лече. А лек је у покајању пред Богом. Нека се покају за сву своју злурадост и нека се науче радовати се добру. Нека тако обрадују и људе и анђеле. Јер је рекао Спаситељ, да је велика радост на небу међу анђелима кад се један грешник покаје. А главни је грешник нашег времена онај, који је способен једино, да се радује туђем злу, који плаче кад други свирају и весели се кад други плачу. И велики је чудотворац нашег времена човек злурадница. Чудотворац зла, црни мађионичар! Из ње-

Пресвећени Господин Епископ жички Николај

говог злурадог срца, као из ковнице зла проистиче неслога и мржња међу браћом, обмана и лажна обећања, неправде и хуле, буне и ратови. Непоколебива је наша вера, да ће чудотворци добра победити чудотворца зла, и да ће они, који се радују добру триумфовати над оним, који се радују злу.

Радујте се Сарајлије!

Чему да се радујемо, питате?

Радујте се рекох добру, да би вам добро било.

И још кажем: Радујте се данашњем добром дану, Рођендану Краља нашега. Радујте се његовој радости и тако испуните заповест Божију, да би вас Бог благословио.

Сваки хришћански празник позива сав род људски на неку велику радост. Божић нас позива да се радујемо што се Месија света родио: Богојављење — што се Бог јавио и тајну Свога бића и Своје љубави објавио; Вакрес — што је Христос победио смрт и отворио пут нашем Васкрсењу. Данашњи празник позива једну нацију, целу и без изузетка, да се радује своме Краљу као најизразитијем претставнику народног јединства и државне целине. Данашњи дан је последњи рођендан нашег малолетног Краља, а до године, ако Бог да, празноваћемо Његов први рођендан као Краља пунолетног. Петолетница личних херцеговачких сокола свела се сада на једнолетницу. Још само једно лето Господње дато нам је за журну припрему за сусрет са пунолетним Краљем. Јер још само једно лето и Петар Други заузео Престо славних Карађорђевића.

Често се чују разговори о томе шта ми очекујемо од нашег Краља кад буде примио жезал владарски у руке. Но било би корисније, чини ми се, обрнути те разговоре па поставити питање, шта Краљ очекује од нас. По моме мишљењу Он очекује од свих поданика Својих прво да сви знају за Бога и за душу, друго да се сви сећају неизмерно великих мука и жртава, којима је плаћено Ослобођење и Уједињење нашега народа, а треће да сви следујући најбољим примерима праведности, доброте и родољубља и сами као такви примери послуже својој деци. А то троје опет означава три животне везе, које се ни пошто не би смеле кидати: прво је веза сваког појединца и свију са Богом створитељем и живим небесима, друго је веза са херојском прошлошћу а треће је веза са будућношћу народном. То троје претставља дубоко и трајно јединство, засновано на духу и истини. Томе и таквом јединству радује се душа сваког правог човека. Томе и таквом јединству свога народа радоваће се и душа нашег младог Краља.

Радуј се Сарајево!

Чему да се радује, питаш?

Радуј се рекох, своме младом Краљу, који се радује твојем добру. Владар, који се радује добру свих својих поданика сличан је Богу, који се радује добру свих својих створења.

А сад кажем: Радуј се троструком јединству милионих маса нашег земљорадничког и радничког народа, на ономе дубоком јединству које се заснива у вези са Богом, са прошлошћу и са будућношћу. То јединство наше није декретирано мастилом, него заливено и купљено крвљу из многих срца. Ту је и многа крв врлих синова и кћери твојих, шехер Сарајево. Што је крвљу створено несме се мастилом забрљати. Масто је вода, а крв није вода. Једним крвавим крстом од севера до ју-

та наше Отаџбине и од запада до истока обележено је наше народно јединство и слобода. То је крв народна, жртва народна, коју је опасно презирати као Бога. Наш народ није непамятнији ни од Руса ни од Кинеза ни од Американаца. Кроз векове страдања он се обогати драгоценим искуством. Па се народ у чуду пита, како то да Руси и Кинези и Американци, који су и десет двадесет и тридесет пут бројнији од нас Југословена, могу живјети заједно у једној државној кући, а нас 15 милиона страдалника југославенских не можемо?

Ко то каже, да не можемо? То не говори душа народна. То не жели срце народно. То говоре они који су се однародили и који не умеју да се радују добру народном. То говоре они који су прекинули везу са Богом и са народном прошлосту и будућношћу. То желе безбожници и бездушници, који се не управљају према јеванђељу ни према Алкорану, него према мрачној философији старих Епикурејаца која гласи: Граби дан за себе, сјутра те неће бити! Ванстину неће их бити, нити ће се спомињати до у клетви народној.

А ти се радуј, Сарајево!

Чему да се радујем, питаш?

Радуј се Београду, јер и Београд се радује теби. Радуј се што у Београду као и у теби налази се на самртном одру оно чудовиште што се зове слепо партизанство. Ударно га је громом Божји Илија, кога муслимани зову Алија, и ударила га је народна одлучност за јединством, па је пао у агонију којој нема ни лека ни лекара. Гле и овце се збијају једна уз другу кад омиришу вука, камо ли неће словенски народ Божији. Ни најлуђа браћа не деле се онда кад је опасност на прагу, него се чак и они који су већ подељени сједињују. У питању није део него целика; није нешто него све. Деоби и поцепаности радују се само чудотворци зла, они црни мађионичари, но томе се не радују ни хришћани ни муслимани нити ико у овој земљи ко се Бога боји и народ свој воли. Зато ће од сада и свештеници по црквама и хоће по џамијама и сви поштени родољуби по домовима и у срцима својим морати узносити молитве Богу за јединство народно у духу и истини; мораће учити све и свакога да се покају и одуче од злурадости а науче радовати се добру свога Краља, своје престонице, свога народа и својих суседа.

А ти се радуј, Сарајево!

Чему да се радујем, питаш?

Радуј се српском Патријарху, који се радује добру твоме, добру свију твојих синова и кћери. Он је дошао с нама, владицама српским, да те поздрави миром и добром вољом. Као духовне старешине српске православне цркве дошли смо православнима да их оснажимо вером, да их охрабримо надом и сјединимо љубављу; и још да их опоменемо на братску слогу и усрдну молитву Богу. Али по традиционалној широкогрудости наше народне цркве, а попут наших блаженопочивших Патријарха Димитрија и Варнаве, које сте ви исто тако одушевљено поздрављали у вашем граду, ми смо дошли с најбољим жељама и осталој браћи, целом Сарајеву. Да се радујемо добру Сарајева. Да опоменемо ону браћу која жуде за презиђивањем куће у ове дане, да ко на бури кућу презиђује, може му бура кућу претурити. Да кажемо и поновимо ову реч у уши свима који хоће да чују: радујте се добру својих ближњих! Радујте се побожно-сти побожних и поштењу поштених и родо-

Говор Његовог Високопреосвештенства Господина Митрополита Петра у Сабор. цркви 5 IX (23 VIII) 1940

Њ. Впр. Митрополит добро-босански Господин Петар

Ваша Светости,

Поздрављајући Вашу Светост као Српског Патријарха у својој средини, јер се за име Српског Патријарха вежу многе и свете успомене на велике и судбоносне догађаје из мученичке прошлости српског народа, јер, кад нестало царства, племства и господства оста јадна сиротиња раја око огољелог Светог Олтара. Тада су били српски патријарси са осталим српским архијерејима и свештенством једини, који су храбрили и тјешили наш народ да не падне у очајање, и заиста патријарси српски примили су тешку судбу српског народа најбољеживије срцу свом, те имајући вазда на уму ријечи Спаситељеве: „Знају моја и знају мја моја“ и „душу своју полагају за овци“. И они су полагали душу своју за

народ, што су неки од њих и животом платили, те су неки били бијени, други убијени, а трећи се из земље иселише тражећи помоћи паћеничком народу српском. И тако сви они часно проживише и у народу славно име оставише, а на небу души мјесто ухватише. И те велике традиције позваше Вашу Светост да настави сад под другим околностима велико њихово дјело, јер сте рођени у једном нашем расном, побожном и јуначком крају. И потежили сте се у младим годинама на исток од куда смо и хришћанство примили, те сте се у Цариграду код престола св. Јована Златоустог наоружали хришћанским васпитањем и богословским знањем и тако наоружани у зрелим годинама вратили сте се у Јужну Србију у царски Призрен у Пећску Патријар-

љубљу родољубивих и доброту добрих и сти-ду стидљивих, и милости милостивих; и скромности скромних и јунаштво јуначних и трпљењу трпељивих. Не завидите него радујте се. Радујте се јединству народа, слави отаџбине, здрављу и напретку Владаревом. Рећи ће неко: Како ћемо се радовати кад нам је тешко? Има и теже. И заиста биће нам и теже, ако се потпуно не поправимо и с покајањем и благодарношћу Богу не обратимо. Није нам онако добро као у небесном царству, али нам је боље него у двадесет и више земаљских царстава. Ако нам није добро како би желели, боље нам је него што пред Богом заслужујемо. Биће нам далеко боље онога часа чим се почнемо радовати туђем добру.

Ко се туђем добру радује тај испуњава три програма, и верски и национални и др-

жавни. Заиста је чаробна ова реч — радовати се туђем добру. Или сам само ја очаран њоме? Мени се чини да се у тој речи садржи лек за сва зла савременог човечанства. Јер је злурадост болест, савременог света.

И још једном велим: радуј се, Сарајево! Не питај чему да се радујеш у данашњи дан. Радуј се ономе чему се радују милиони поштених и честитих душа у овој земљи. Радуј се чукун-унуку онога Војда, који је први ужегао зубљу слободе на роњском Балкану. Радуј се сину оног витешког Краља Александра, који је теби, Сарајево, преко стотину драгих српских пробаља, донео слободу. Радуј се својем младом Краљу Петру Другом па из радосна срца уздигни жарку молитву ономе, који све види, све чује и све може: Боже вечни поживи нам Краља!

Њ. Пр. Епископ Зворничко-тузлански г. др. Нектарије

шију, свете Дечане и ту сте успјешно радили и одужили се као ријетко који архијереј оне крају.

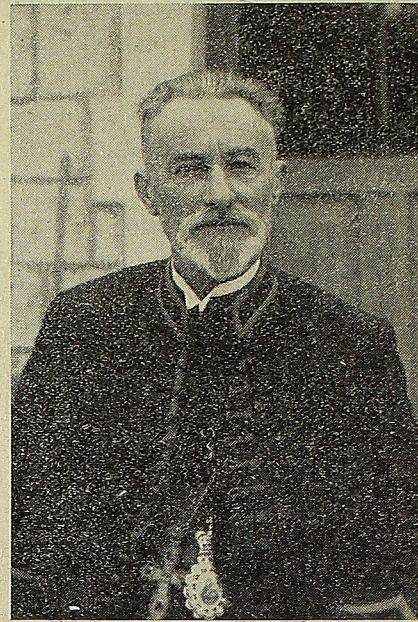
Кад је настало нашем народу Ослобођење и Уједињење дошли сте на Цетиње, престо светог Петра и владике Рада, те сте са двоструким жаром и маром и ондје порадили за добро цркве и народа; а нарочито сте се ис-

такли у раду при доношењу Устава и Закона Српско Православне Цркве, гдје сте радили више него ико. Тако Ваш рад и живот проширио је Ваше име као добро у цијелом нашем народу, то Вас је довело на Патријаршијски престо. И сада су наде са свију страна да ће те Ваша Светости Богом дани таленат умножити и уз помоћ осталих Архијереја и свештенства оба реда повести Светосавску Српску Цркву, мудро и успјешно њеном циљу и значењу; ово тим прије што се судба нашег народа промијенила на боље, јер смо се и ми ослободили и ујединили, за чим смо стољењима тежили. Али и ако смо се ослободили и ујединили, није мања брига и напор Ваше Светости око очувања православне вере и наше народне индивидуалности него што је била Ваших претшаственика на пријестољу, јер док су се они борили више спољашње за ослобођење народа од туђег јарма, дотле је на Вама данас да се борите против непријатеља, који хоће да заробе душу и срце нашег народа.

Велике техничке тековине нашег доба заслијепиле човјека и један дио школованих људи, клања се и обожава само материју и њезине силе и одбацује сваки духовни живот. Те мисли оваплотиле су се у болшевизму, комунизму и атеизму, који претставља легеон. Они хоће да руше садашњу културу и цивилизацију израђену на јеванђелској основи и да подижу на материјалистичкој основи нови живот. Те струје дојимају се и нашег народа и апостоли тога хоће да кидамо са нашом породицом и црквеном прошлошћу и да поста-

немо неки космополити без имена и презимена.

Али колико је год велика брига ради тога још је већа нада, да ћемо се спасити од ове заразе, јер, колико је год наш народ борбен још је више мирољубив и богоносац и бескрајно одан вјери својих предака и својим слав-

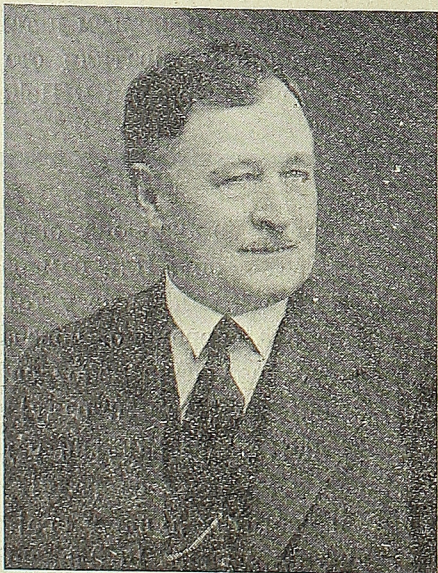
Пресвештени Епископ Захумско-херцеговачки г. Николај

ним традицијама, те ће наша Света Црква са Вашом Светости на чету побједити заблуде и поћи неслућеној срећи и развиту. У тим жељама и надама кличем: Нека Бог поживи Вашу Светост до крајњих граница људског живота на славу Српске православне цркве, на корист Краља, нашег троименог народа и наше моћне Отаџбине Југославије.

Телеграм Њ. Величанству Кр. Петру II Београд

Прослављајући молитвама Господу Богу Ваш свечан рођендан у Сарајеву главном граду, Ваше верне и поносне Херцег-Босне, у поданичној верности у име Српске православне цркве примите наша најсрдачнија честитања поводом Вашег срећног рођендана са жељом и топлим молитвама за драгоцено здравље Вашег Величанства и целог Краљевског Дома Карађорђевића и за срећу и напредак наше моћне државе Југославије.

ПАТРИЈАРХ СРПСКИ ГАВРИЛО

Др. Саво Љубибратић,

претседник Савета српских националних друштава

Његова Светост Патријарх Српски Госп. Др. Гаврило

Рођен 17 маја 1881 год. у селу Врујдима Доња Морача, у угледној свештеничкој породици. Основну школу свршио је у манастиру Морачи, а још као дете, гледајући свога стрица архимандрита Михаила, завјетовао се да ће се закалуђерити. Гимназију је учио у Београду, а богословију у Призрену и Цариграду. Као изврстан ђак добио је стипендију која му је омогућила похађање високих теолошких наука у Атини. Закалуђерио се 26 фебруара 1900 године у призренској Богословији, а рукоположен за ђакона 27 фебруара у Нишу. Недељу дана касније посвећен је за јеромонаха, 15 марта 1907 године произведен је за синђела и одликован напсрним крстом. Год. 1909 промовисан је у Атини на част доктора теологије, а годину дана после промоције за доктора, именован је за архимандрита Цариградске Патријаршије. Год. 1911 децембра 1 изабран је за митрополита рашко-призренског, а три дана иза тога је хиротонисан. После срећно завршених балканских ратова обновљена је Пећка Епископија, те као најзгоднији кандидат за тамошњег првог епископа и киријарха свечано устоличен 6 децембра 1918. Том приликом одликован је Даниловим орденом II степена. За време Светског рата отишао је драговољно у црногорску војску, организујући Црвени крст. Чим су непријатељи заузели Пећ, интернирани су га и одвели у Мађарску. Дуго времена остао је у Сегеду, а кад је само Ослобођење дозвољен му је прелаз на Цетиње. У великој подго-обли, упућен је на лечење у Улцињ, где је конфиниран. — Предричкој Народној скупштини био је народни посланик, те је предводио изабрану делегацију у Београд да достави одлуку о уједињењу са Србијом. После Уједињења остао је као архијепископ Пећки до смрти митрополита Митрофана Бана, када је изабран за митрополита црногорско-приморског од Архијерејског Сабора 17 октобра 1920 године. Устоличен је 2 марта 1921 год.

У српско-православној цркви играо је увек истакнуту улогу. Значајан је његов рад у питању регулисања чиновничког права и положаја свештенства у Црној Гори и очувања црквено-манастирских имања од удара аграра. Био је делегат српско-православне цркве 1923 на Свеправославном конгресу у Цариграду, где је узео најживљег учешћа у дебатама. Био је потпретседник Св. Архијерејског Синода, претседник Великог Духовног Суда, а касније Великог Цркв. Суда и т. д.

Поред већ споменутих одликовања имао је и других међу којима: Карађорђеву звезду с мачевима; Св. Саве I степена и Гроба Господњег.